

MERCÈ RODOREDA:

UNA PROPOSTA DIDÀCTICA PER A L'ALUMNAT NOUINGUT DE SECUNDÀRIA

La plaça del Diamant

Material per a l'alumnat

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

Autores

Elisabeth Dòria Bozzo, M. José Sánchez Merino

Disseny i maquetació

Calidoscopi

Coordinació

Servei d'Immersion i Ús de la Llengua

Març 2009

Agraïments

Els continguts d'aquesta publicació estan subjectes a una llicència de Reconeixement-No comercial-Compartir 2.5 de Creative Commons. Se'n permet còpia, distribució i comunicació pública sense ús comercial, sempre que se'n citi l'autoria i la distribució de les possibles obres derivades es faci amb una llicència igual a la que regula l'obra original. La llicència completa es pot consultar a: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/es/deed.ca>

PRESENTACIÓ

La plaça del Diamant és una de les novel·les més importants de Mercè Rodoreda i una de les obres més conegudes de la literatura catalana.

El personatge principal de la novel·la és una dona que ens explica, com si parlés, totes les coses que li passen, des que és una noia jove fins que és una dona gran. Aquest personatge apareix a la novel·la amb dos noms. El seu nom de veritat és Natàlia, però el seu marit li canvia el nom i li diu Colometa. També s'haurà d'ocupar d'uns coloms que viuen al terrat de casa seva.

El títol de la novel·la és el nom d'una plaça de Barcelona, al barri de Gràcia. En aquesta plaça comença la novel·la, un dia de festa major, quan la Colometa coneix en Quimet, el seu futur marit. Tota l'acció de la novel·la passa al barri de Gràcia. La plaça del Diamant i els altres carrers que surten a la novel·la són reals i encara existeixen actualment.

La plaça del Diamant es va publicar l'any 1962, però encara ara és una novel·la que llegeix molta gent. Ha estat traduïda a moltes llengües, fins avui a unes trenta. La mateixa Mercè Rodoreda va parlar d'aquestes traduccions a altres llengües i va dir:

Em fa contenta pensar que aquesta novel·la senzilla i humana ha dut el nom de la plaça del Diamant de la vila de Gràcia i amb ell el de Catalunya a tants països llunyans.

La Colometa. Cartell de l'obra de teatre "La plaça del Diamant"

Activitat 1

→ Relaciona cada llengua amb el títol corresponent:

alemany, anglès, àrab, basc, búlgar, danès, eslovè, espanyol, finès, francès, gal·lec, grec, hindi, hongarès, islandès, italià, japonès, lituà, noruec, polonès, portuguès, romanès, rus, serbi, suec, txec, vietnamita, xinès

Auf der Plaça del Diamant	
A Diamant tér	
A praça do Diamante	
A Praza do Diamante	
Daiamondo Hiroba	
Demantni trg	
Demantstorgið	
Diamantearen Plaza	
Diamantové námeští	
Diamantpladsen	
Diamantplassen	
Diamanttorget	
Diamentowy plac	
Dijamantski trg	
E Plateia ton Diamantion	
Heera Chowk	
La Piazza del Diamante	
La Place du Diamant	
La Plaza del Diamante	
Moteris tarp balandziu	
Piata Diamantului	
Plostad Diamant	
Proxad Diamant: roman	
Quang truong Kim cuong	
Sahat al mas	
The time of the doves The pigeon girl	
Timanttiaukio	
Zuanshi Guangchang	

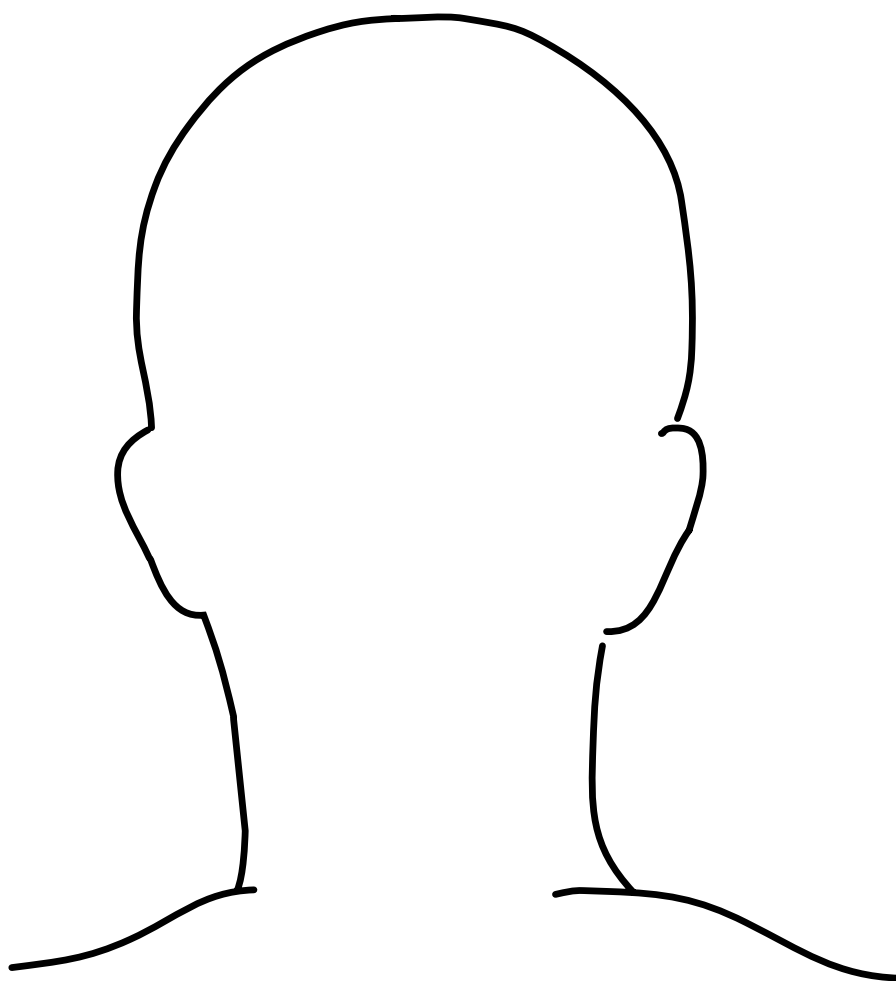
Activitat 2¹

→ Aquí tens un fragment de la novel·la en català. El professor o la professora et repartirà aquest mateix fragment traduït a una llengua que coneixes. Llegeix-lo i completa el dibuix segons la descripció del text:²

Tenia els cabells com un bosc, plantats damunt del cap rodonet. Lluents com xarol. Se'ls pentinava a cops de pinta i a cada cop de pinta se'ls allisava amb l'altra mà. Quan no tenia pinta se'ls pentinava amb els dits de les mans ben oberts, de pressa, de pressa, com si una mà empaités l'altra. Si no se'ls pentinava, li queia un ble damunt del front, que tenia ample i una mica baix. Les celles eren espesses, negres com els cabells, damunt d'uns ulls menuts i lluent de ratolí. Les vores dels ulls sempre les tenia humides, com una mica untades, i li feia molt bonic. El nas no era ni massa ample ni massa estret, ni tirant amunt, que no m'hauria agradat gens. Les galtes eren plenes, rosades a l'estiu, vermelles a l'hivern, amb una orella a banda i banda una mica desenganxada de la part de dalt. I els llavis els tenia sempre encesos i eren grossets, el de baix sortit enfora. Quan parlava o reia, se li veia la cadeneta de les dents, ben posades a cada forat de geniva. Tenia el coll sense nervis. I al nas, que com he dit no era ni massa ample ni massa estret, hi tenia, a cada forat, un enreixadet de pèls per aturar el fred i les polsegueres.

¹ Vegeu annexos de *La plaça del Diamant*

² Rodoreda, Mercè: *La plaça del Diamant*, Barcelona: Biblioteca Hermes - Clàssics catalans, 2003, p. 74-75

Activitat 3³

→ Aquí tens l'inici de la novel·la *La plaça del Diamant*⁴. El professor o la professora et repartirà aquest mateix fragment traduït a una llengua que coneixes perquè facis les activitats següents:

- Llegir el text en una altra llengua que coneguis
- Preparar preguntes en català sobre el text
- Llegir el text en català

La Julieta va venir expressament a la pastisseria a dir-me que, abans de rifar la toia, rifarien cafeteres; que ella ja les havia vistes: precioses, blanques, amb una taronja pintada, partida en dues meitats, que ensenyava els pinyols. Jo no tenia ganes d'anar a ballar ni tenia ganes de sortir, perquè m'havia passat el dia despatxant dolços i les puntes dels dits em feien mal de tant estrènyer cordills daurats i de tant fer nusos i agafadors. I perquè coneixia la Julieta, que a la nit no li venia de tres hores i tant li feia dormir com no dormir. Però em va fer seguir vulgues no vulgues, perquè jo era així, que patia si algú em demanava una cosa i havia de dir que no. Anava blanca de dalt a baix: el vestit i els enagos emmidonats, les sabates com un glop de llet, les arracades de pasta blanca, tres braçalets rotllana que feien joc amb les arracades i un portamonedes blanc, que la Julieta em va dir que era d'hule, amb la tanca com una petxina d'or.

Quan vam arribar a la plaça els músics ja tocaven. El sostre estava guarnit amb flors i cadeneta de paper de tots colors: una tira de cadeneta, una tira de flors. Hi havia flors amb una bombeta a dintre i tot el sostre era com un paraigua a l'inrevés, perquè els acabaments de les tires estaven lligats més enlaire que no pas el mig, on totes s'ajuntaven. La cinta de goma dels enagos, que havia patit molt per passar-la amb una agulla de ganxo que no volia passar, cordada amb un botonet i una nanseta de fil, m'estrenyia, ja devia tenir un senyal

³ Vegeu annexos de *La plaça del Diamant*

⁴ Rodoreda, Mercè. *La plaça del Diamant*, Barcelona: Biblioteca Hermes - Clàssics catalans, 2003, p. 43-44

vermell a la cintura, però així que el vent m'havia sortit per la boca la cinta tornava a fer-me el martiri. L'entarimat dels músics estava voltat d'esparreguera fent barana i l'esparreguera estava guarnida amb flors de paper lligades amb filferro primet. I els músics suats i amb mànigues de camisa. La meva mare morta feia anys i sense poder-me aconsellar i el meu pare casat amb una altra. El meu pare casat amb una altra i jo sense la meva mare que només vivia per tenir-me atencions. I el meu pare casat i jo joveneta i sola a la plaça del Diamant, esperant que rifessin cafeteres, i la Julieta cridant perquè la veu li passés per damunt de la música, ¡no seguis que et rebregaràs!, i davant dels ulls les bombetes vestides de flor i les cadenetes enganxades amb pasta d'aigua i farina i tothom content, i mentre badava una veu a l'orella va dir-me, ¿ballem?⁵

Activitat de síntesi

➔ Busca informació sobre una obra literària important del teu país. Inventa't una portada, d'acord amb les instruccions que et donarà el professor o la professora.

⁵ Rodoreda, Mercè: *La plaça del Diamant*, Barcelona: Biblioteca Hermes - Clàssics catalans 2003, p. 43-44